

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Аймгийн Хөдөлмөр Эрхлэлтийг Дэмжих сангийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2025/001/НА-СТА-ЗГТС

Цахим хуудас: www.audit.mn

Улиастай сум

2025 он

Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын

тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа

Утас: 99993365

Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn

Аудитын менежер : Х.Болдбаатар

Утас:99105506

Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn

Аудитор : Г.Нармандах

Утас:99031794

Цахим хаяг: narmandakhg@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
  - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....
  - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....
  - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
  - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт .....
4. Аудитын тайлан .....

  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....

5. Аудитын илрүүлэлт .....
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл .....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

ХӨДӨЛМӨР, ХАЛАМЖИЙН
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГАЗРЫН
ДАРГА Б.РИНЧИНДОРЖ-Д

2025.02.11 № 59

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас 5 төсөл хөтөлбөрийн хүрээнд 350 иргэнд 2,760.5 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг олгож, 515 иргэний 897.2 сая төгрөг эргэн төлөгдсөнөөр сангийн авлагын үлдэгдэл 4,817.6 сая төгрөг болжээ.

Аудитын гол асуудал

2015-2021 онд хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих чиглэлээр төсөл хөтөлбөрт хамрагдсан 391 иргэний 1,124.7 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг гэрээт хугацаандаа эргэн төлөгдөөгүй байна. Аймгийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газраас 309 иргэний 874.5 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлагыг барагдуулахаар шүүхэд материалыг хүргүүлж 82 иргэний 250.2 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулахаар холбогдох байгууллагад хүргүүлээгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас 1,906 иргэнийг байнгын болон түр ажлын байраар ханган, 800 иргэнийг ажлын байранд зуучилсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

D/disk/Албан бичиг/Дүгнэлт-2025

812502023

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Д. БАТ-УНДРАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН (I)	3,434,694,125.00	4,817,630,987.54
33	АВЛАГА	3,434,694,125.00	4,817,630,987.54
3370 0	Хөтөлбөртэй холбоотой авлага	2,954,352,896.00	4,817,630,987.54
3370 3	Хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэнийг дэмжих	1,232,022,880.00	1,367,027,010.41
3370 5	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих	261,463,276.00	290,691,605.00
3370 6	Малчдын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих	923,743,311.00	2,624,344,206.00
3371 7	Ахмад мэргэжилтний зөвлөх үйлчилгээ	211,229,087.00	316,798,723.00
3371 8	Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлт, гарааны бизнесийг дэмжих	311,894,342.00	204,769,442.57
3372 3	Гэрээт малчин төслийн санхүүжилт	4,000,000.00	4,000,000.00
3373 0	Эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр	10,000,000.00	10,000,000.00
3330 0	Татаас, санхүүжилтийн авлага	480,341,229.00	0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН (II)	-	-
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН (III=I+II)	3,434,694,125.00	4,817,630,987.54
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР (IV)	-	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (V)	3,434,694,125.00	4,817,630,987.54
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	(3,434,694,125.00)	(2,051,757,262.46)
5120 0	Хуримтлагдсан үр дүн	3,434,694,125.00	1,382,936,862.64
5121 0	Өмнөх үеийн үр дүн	2,780,542,664.00	3,434,694,125.00
5122 0	Тайлант үеийн үр дүн	654,151,461.00	1,382,936,862.64
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН (VI=IV+V)	3,434,694,125.00	4,817,630,987.54

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх жилийн дүн	Тайлант жилийн дүн
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,012,348,000.00	3,838,190,300.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,874,418,000.00	40,480,000.00

1200	Өмчийн орлого	1,874,418,000.00	40,480,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,874,418,000.00	40,480,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	498,598,600.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлого	124,198,000.00	40,480,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	1,251,621,400.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	137,930,000.00	3,797,710,300.00
1310	Улсын төсвөөс	137,930,000.00	3,797,710,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	3,797,710,300.00
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	137,930,000.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	1,358,196,539.00	2,455,253,437.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,358,196,539.00	2,455,253,437.46
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	86,181,671.00	80,462,944.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	86,181,671.00	80,462,944.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	86,181,671.00	80,462,944.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,272,014,868.00	2,374,790,493.46
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	494,896,356.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	494,896,356.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	19,080,000.00	520,821,229.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,080,000.00	520,821,229.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	583,064,468.00	897,221,908.46
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	583,064,468.00	897,221,908.46
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	669,870,400.00	461,851,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	669,870,400.00	461,851,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III=I-II)	654,151,461.00	1,382,936,862.54
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	-	-
5	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	-
6	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI=III+IV-V)	654,151,461.00	1,382,936,862.54

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх жилийн дүн	Тайлант жилийн дүн
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,012,348,000.00	4,318,531,529.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,874,418,000.00	520,821,229.00
1200	Өмчийн орлого	1,874,418,000.00	520,821,229.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,874,418,000.00	520,821,229.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	498,598,600.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлого	124,198,000.00	40,480,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	1,251,621,400.00	480,341,229.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	137,930,000.00	3,797,710,300.00
1310	Улсын төсвөөс	137,930,000.00	3,797,710,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	3,797,710,300.00
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	137,930,000.00	-
14	ҮЙЛ АЖИЛАГААНЫ БУС ОРЛОГО	595,189,768.00	897,221,908.46
145	Бусад орлого (олз)	595,189,768.00	897,221,908.46
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	2,607,537,768.00	5,215,753,437.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,607,537,768.00	5,215,753,437.46
210	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	86,181,671.00	80,462,944.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	86,181,671.00	80,462,944.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	86,181,671.00	80,462,944.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,521,356,097.00	5,135,290,493.46
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	12,125,300.00	494,896,356.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,125,300.00	494,896,356.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	19,080,000.00	520,821,229.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,080,000.00	520,821,229.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,051,280,397.00	897,221,908.46
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,051,280,397.00	897,221,908.46
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,438,870,400.00	3,222,351,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	1,438,870,400.00	3,222,351,000.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III=I-II)	(595,189,768.00)	(897,221,908.46)

4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (IV)	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI=IV-V)	-	-
9	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	595,189,768.00	897,221,908.46
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх	595,189,768.00	897,221,908.46
10	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	-	-
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VII)	595,189,768.00	897,221,908.46
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII=III+VI+VII)	-	-
14	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
15	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын хөрөнгө оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Бусад	НИЙТ ДҮН
7	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-	-	-
8	2023 оны 12-р сарын 31-ний үдэгдэл	-	-	3,434,694,125.00	-	3,434,694,125.00
8	2024 оны 1-р сарын 1-ний үдэгдэл	-	-	3,434,694,125.00	-	3,434,694,125.00
9	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-	-
10	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	-	-	3,434,694,125.00	-	3,434,694,125.00
15	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,382,936,862.54	-	1,382,936,862.54
16	2024 оны 12-р сарын 31-ний үлдэгдэл	-	-	4,817,630,987.54	-	4,817,630,987.54

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Хөтөлбөр, төслийн ангилал	Төлөвлөгөө		Гүйцэтгэл	
		Үзүүлэлт	Хүний тоо	Хөрөнгө	Хүний тоо
10	Оны эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
101	Харилцахын эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
102	Кассын эхний үлдэгдэл	-	-	-	-

11	НЭГ. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ САНГИЙН ОРЛОГО	-	4,311,051,529.00	515.00	5,215,753,437.46
113	ХБИ ажиллуулаагүйн төлбөрийн орлого	-	33,000,000.00	-	40,480,000.00
116	Өмнөх оны үлдэгдэл	-	480,341,229.00	-	480,341,229.00
117	ХЭД сангаас хуваарилсан санхүүжилт	-	3,797,710,300.00	-	3,797,710,300.00
119	Санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлт	-	-	515.00	897,221,908.46
2	ХОЁР. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН НИЙТЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ	2,553.00	21,625,500.00	3,233.00	5,215,753,437.46
2	ЗАРЦУУЛАЛТЫН ДҮН	4,660.00	4,311,051,529.00	3,233.00	5,215,753,437.46
21	2.1 Ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ	1,000.00	11,800,000.00	976.00	6,900,000.00
211	Ганцаарчилсан ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ	200.00	3,000,000.00	100.00	1,500,000.00
212	Бүлгээр ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ	800.00	8,800,000.00	876.00	5,400,000.00
22	2.2 Ажилд зуучлах үйлчилгээ	1,553.00	9,825,500.00	800.00	4,601,000.00
221	Ажилд зуучлах үйлчилгээ	640.00	4,480,000.00	-	-
222	Хөдөлмөр эрхлэх чадавхын үнэлгээ /профайлинг/	300.00	2,850,000.00	300.00	2,850,000.00
223	Цагийн ажилд зуучлах	100.00	700,000.00	-	-
224	Хөдөлмөр эрхлэх хувийн төлөвлөгөө боловсруулах	513.00	1,795,500.00	500.00	1,751,000.00
3	ГУРАВ. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ХӨТӨЛБӨР, АРГА ХЭМЖЭЭГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ	2,107.00	3,666,834,800.00	1,457.00	3,210,850,000.00
31	3.1 Хөдөлмөрт бэлтгэх сургалт	633.00	65,590,000.00	285.00	9,890,400.00
311	Суурь ур чадварын сургалт	75.00	2,250,000.00	75.00	2,250,000.00
3111	Суурь ур чадварын сургалт зохион байгуулах	75.00	2,250,000.00	75.00	2,250,000.00
312	Танхимын болон үйлдвэрлэл дээрх мэргэжлийн сургалт	144.00	46,260,000.00	28.00	2,990,400.00
3121	Танхимын сургалт зохион байгуулах	50.00	12,000,000.00	28.00	2,990,400.00

3122	Үйлдвэрлэл дээрх сургалт зохион байгуулах	44.00	23,760,000.00	-	-
3123	Хоол унааны зардал	50.00	10,500,000.00	-	-
313	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт	200.00	5,100,000.00	182.00	4,650,000.00
3131	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах / жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгохоос өмнөх сургалт/	80.00	1,200,000.00	80.00	1,200,000.00
3132	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах / жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгосны дараах сургалт/	60.00	1,500,000.00	42.00	1,050,000.00
3133	Мал маллах болон малын ашиг шим боловсруулах сургалт зохион байгуулах	60.00	2,400,000.00	60.00	2,400,000.00
314	Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээний загвар төвд сургалт зохион байгуулах	195.00	7,800,000.00	-	-
3141	Сургалт, зөвлөгөө үйлчилгээг мэргэжлийн талуудтай хамтран зохион байгуулах	195.00	7,800,000.00	-	-
315	Эмэгтэйчүүдэд зориулсан богино хугацааны ур чадвар олгох болон гэрээс, зайнаас ажиллахыг дэмжих сургалт	19.00	4,180,000.00	-	-
3151	Мэргэжлийн болон цахим ур чадварыг богино хугацаанд эзэмшүүлэх хөдөлмөр эрхлэлтийн хосолсон сургалт	19.00	4,180,000.00	-	-
32	3.2 Аж ахуй эрхлэлтийг дэмжих санхүүгийн дэмжлэг	366.00	2,894,568,800.00	325.00	2,689,000,000.00
321	Иргэн, аж ахуйн нэгжид санхүүгийн дэмжлэг олгох	48.00	469,300,000.00	49.00	469,000,000.00
3211	Иргэнд санхүүгийн дэмжлэг олгох	48.00	469,300,000.00	49.00	469,000,000.00
322	Малчдыг малжуулах	268.00	2,096,068,800.00	244.00	1,952,000,000.00
3221	Малгүй болон цөөн малтай малчин өрхийг малжуулах санхүүгийн дэмжлэг олгох	260.00	2,080,000,000.00	244.00	1,952,000,000.00
3222	Гэрээт малчин өрхийн гишүүдийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг нэхэн төлөх	4.00	5,068,800.00	-	-

3223	Гэрээт малчин өрхийг малжуулах санхүүгийн дэмжлэг олгох	2.00	10,000,000.00	-	-
3224	Гэрээт малчин өрхийн орон нутаг руу нүүхэд олгох нэг удаагийн санхүүгийн дэмжлэг	2.00	1,000,000.00	-	-
323	Шилдэг Старт-Ап залуучуудад санхүүгийн дэмжлэг олгох	2.00	18,000,000.00	1.00	18,000,000.00
3231	Шилдэг Старт-Ап залуу, залуучуудын багт санхүүгийн дэмжлэг олгох	1.00	10,000,000.00	1.00	10,000,000.00
3232	Старт-Ап залуучуудад гарааны бизнесийн дэмжлэг үзүүлэх /Сургалт, зөвлөгөө, ментор/	1.00	8,000,000.00	-	8,000,000.00
324	Ахмадын санхүүгийн дэмжлэг	30.00	240,000,000.00	31.00	240,000,000.00
3241	Санхүүгийн дэмжлэг олгох	30.00	240,000,000.00	31.00	240,000,000.00
325	Ажил олгогчийг дэмжих	6.00	46,800,000.00	-	-
3251	Ажил олгогчид урамшуулал олгох /6 сараас дээш хугацаагаар бүртгэлтэй ажилгүй иргэнийг ажлын байраар хангасан/	5.00	39,600,000.00	-	-
3252	Ажил олгогчид санхүүгийн дэмжлэг олгох /асрамжийн газраас гарсан, хорих ангиас суллагдсан иргэнийг ажлын байраар хангасан/	1.00	7,200,000.00	-	-
326	Түрээсийн дэмжлэг үзүүлэх арга хэмжээ	10.00	22,000,000.00	-	10,000,000.00
3261	Түрээсийн төлбөрийн хөнгөлөлт үзүүлэх	10.00	12,000,000.00	-	-
3262	Борлуулалтын дэмжлэг үзүүлэх	-	10,000,000.00	-	10,000,000.00
327	Хүүхэд харах төвд түрээсийн болон бусад дэмжлэг үзүүлэх	2.00	2,400,000.00	-	-
3271	Хүүхэд харах төвд түрээсийн болон бусад дэмжлэг үзүүлэх	2.00	2,400,000.00	-	-
33	3.3 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр	142.00	215,676,000.00	66.00	201,204,000.00
332	Санхүүгийн дэмжлэг	117.00	201,612,000.00	65.00	200,004,000.00

3321	Иргэнд санхүүгийн дэмжлэг олгох /50 хувь эргэн төлөлттэй/	25.00	199,400,000.00	25.00	199,000,000.00
3325	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах /жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгохоос өмнөх сургалт/	56.00	952,000.00	22.00	374,000.00
3326	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах /жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгохоос дараах сургалт/	36.00	1,260,000.00	18.00	630,000.00
333	Борлуулалтын болон ажлын байрны түрээсийн төлбөрт дэмжлэг үзүүлэх	3.00	7,200,000.00	1.00	1,200,000.00
3331	Борлуулалтын дэмжлэг үзүүлэх	3.00	3,600,000.00	-	-
3332	Түрээсийн төлбөрийн хөнгөлөлт үзүүлэх	-	3,600,000.00	1.00	1,200,000.00
335	Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах	22.00	6,864,000.00	-	-
3351	Танхимын сургалт зохион байгуулах	22.00	6,864,000.00	-	-
34	3.4 Түр ажлын байрыг дэмжих арга хэмжээ	956.00	422,040,000.00	781.00	303,492,000.00
341	Мод тарих	150.00	60,000,000.00	128.00	46,480,000.00
342	Нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах	750.00	300,000,000.00	625.00	228,932,000.00
343	Ахмад мэргэжилтний зөвлөх үйлчилгээ	55.00	59,400,000.00	28.00	28,080,000.00
3431	Ахмад мэргэжилтний зөвлөх үйлчилгээ зохион байгуулах	55.00	59,400,000.00	28.00	28,080,000.00
344	Хүүхэд хамгаалагч үйлчилгээ	1.00	2,640,000.00	-	-
35	3.5 Засгийн газар, ХЭҮЗ-ийн шийдвэрээр тодорхойлогдсон хөтөлбөр, төсөл	10.00	68,960,000.00	-	7,263,600.00
351	Засгийн газраас болон ХЭҮЗ-ийн шийдвэрээр батлан хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээ	10.00	68,960,000.00	-	7,263,600.00
3512	Ажил олоход хүндрэлтэй иргэнийг тогтмол ажлын байраар хангасан аж ахуйн нэгжид санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	-	50,000,000.00	-	-

3513	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллагын суралцагчдыг ажил олгогчид дагалдуулан суралцуулахад дэмжлэг үзүүлэх	10.00	3,960,000.00	-	-
3514	Хөдөлмөрийн харилцааны хөтөлбөр	-	10,000,000.00	-	7,263,600.00
3515	Эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн судалгаа, нөлөөллийн ажил зохион байгуулах	-	5,000,000.00	-	-
4	ДӨРӨВ. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	-	109,250,000.00	-	80,462,944.00
402	Хөдөлмөрийн тухай хуулийн /шинэчилсэн найруулга/ болон ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах	-	10,000,000.00	-	4,467,640.00
403	Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэх, мэдээллийн системийг сайжруулах, шинэчлэх	-	5,000,000.00	-	880,000.00
404	Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, ажилтнуудын чадавхи бэхжүүлэх сургалт, зөвлөгөөн зохион байгуулах	-	34,750,000.00	-	34,714,123.00
405	Хөдөлмөр эрхлэлтийг сурталчлах, олон нийтийг соён гэгээрүүлэх арга хэмжээ, хөдөлмөрийн яармаг, өдөрлөг зохион байгуулах, хууль тогтоомж, эрх зүйн актын уулзалт, хэлэлцүүлэг, зөвлөлгөөн	-	35,000,000.00	-	33,984,000.00
406	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаа, хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ, хяналт, үнэлгээ хийлгэх	-	15,000,000.00	-	6,417,181.00
408	Гарын авлага, маягт, хэвлэмэл материалын эх бэлтгэх, хэвлүүлэх	-	5,000,000.00	-	-
411	Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл, аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих	-	4,500,000.00	-	-
61	ЗУРГАА. ТӨВЛӨРҮҮЛЭЛТ	-	513,341,229.00	-	1,912,939,493.46

6110	Санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлт - ХЭДСан	-	-	-	897,221,908.46
6120	ХБИ ажиллаагүй төлбөрийн орлого - ХЭДСан	-	33,000,000.00	-	40,480,000.00
6130	Санхүүжилтийн буцаалт - ХЭДСан	-	-	-	494,896,356.00
6150	Урьд оны үлдэгдэл - ХЭДСан	-	480,341,229.00	-	480,341,229.00
9	Эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-
91	Харилцахын эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	(0.00)
92	Кассын эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Аймгийн ХЭДС-ийн үйл ажиллагааны чиглэл, зорилго, зорилт:

1. Хүн амын хөдөлмөр эрхлэх боломж, нөхцөлийг бүрдүүлэх, ажиллах хүчний хөдөлмөр эрхлэлтийн тогтвортой түвшинг хангах;
2. Ажиллах хүчнийг хөрөнгө оруулалт, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцүүлэн хөгжүүлэх;
3. Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцүүлэн иргэний мэргэжлийн ур чадварыг тасралтгүй хөгжүүлэх;
4. Хөдөлмөрийн зах зээлийн мэдээлэл, судалгааг хөгжүүлэх, хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээ, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих арга хэмжээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, чанар, үр ашгийг дээшлүүлэх;
5. Ажиллах хүчний дотоодын зах зээлийг эзэмших, гадаадын зах зээлд мэргэшил, чадвар дээшлүүлэх;

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Аймгийн ХЭДС-ийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль:

1. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль,
2. Төсвийн тухай хууль,
3. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт *ороогүй* байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт *үр нөлөөтэй* байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг *аккруэл* сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Хөдөлмөр Халамжийн Үйлчилгээний ерөнхий газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгчийн тушаалаар 2020 онд батлагдсан бодлогын баримт бичгийг мөрдөн ажиллаж байна. Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад *нийцсэн*, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт *тохирсон* байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,382.9 сая төгрөгөөр буюу 28.8 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт Б	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл 1	Эцсийн үлдэгдэл 2	Өөрчлөлт 3=2-1
Авлага	3,434,694.1	4,817,630.9	1,382,936.8
Нийт хөрөнгө	3,434,694.1	4,817,630.9	1,382,936.8
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	3,434,694.1	4,817,630.9	1,382,936.8
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	3,434,694.1	4,817,630.9	1,382,936.8

Дээрх хүснэгтээс харахад авлага дансны үлдэгдэл **1,382,9** сая төгрөгөөр өссөн нь тайланд онд 349 иргэнд 2,760,5 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг олгон, авлагын үлдэгдлээс 897,2 сая төгрөгийг барагдуулсантай холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус сангийн 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 3,797.7 сая төгрөгөөр, үйл ажиллагааны орлогоос 33.0 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг 3,797.7 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлэн батлуулсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 2 хөтөлбөрийн 11 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 3,797,7 сая төгрөгийг улсын төсвөөс, 33.0 сая төгрөгийг үйл ажиллагааны орлогоос бүрдүүлэхээр байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 3,797.7 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, үйл ажиллагааны орлого 40,4 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3,302,9 сая төгрөг буюу 86.9 хувьтай байгаа нь санхүүжилтээс 494.8 сая төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

Хөтөлбөр, төслийн ангилал		Төлөвлөгөө		Гүйцэтгэл	
Код	Үзүүлэлт	Хүний тоо	Хөрөнгө	Хүний тоо	Хөрөнгө
10	Оны эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
101	Харилцахын эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
102	Кассын эхний үлдэгдэл	-	-	-	-
11	НЭГ. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ САНГИЙН ОРЛОГО	-	4,311,051,529.00	515.00	5,215,753,437.46
113	ХБИ ажиллуулаагүйн төлбөрийн орлого	-	33,000,000.00	-	40,480,000.00
116	Өмнөх оны үлдэгдэл	-	480,341,229.00	-	480,341,229.00
117	ХЭД сангаас хуваарилсан санхүүжилт	-	3,797,710,300.00	-	3,797,710,300.00
119	Санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлт	-	-	515.00	897,221,908.46
2	ХОЁР. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН НИЙТЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ	2,553.00	21,625,500.00	3,233.00	5,215,753,437.46
2	ЗАРЦУУЛАЛТЫН ДҮН	4,660.00	4,311,051,529.00	3,233.00	5,215,753,437.46
21	2.1 Ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ	1,000.00	11,800,000.00	976.00	6,900,000.00
211	Ганцаарчилсан ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ	200.00	3,000,000.00	100.00	1,500,000.00
212	Бүлгээр ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх үйлчилгээ	800.00	8,800,000.00	876.00	5,400,000.00
22	2.2 Ажилд зуучлах үйлчилгээ	1,553.00	9,825,500.00	800.00	4,601,000.00
221	Ажилд зуучлах үйлчилгээ	640.00	4,480,000.00	-	-
222	Хөдөлмөр эрхлэх чадавхын үнэлгээ /профайлинг/	300.00	2,850,000.00	300.00	2,850,000.00

223	Цагийн ажилд зуучлах	100.00	700,000.00	-	-
224	Хөдөлмөр эрхлэх хувийн төлөвлөгөө боловсруулах	513.00	1,795,500.00	500.00	1,751,000.00
3	ГУРАВ. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ХӨТӨЛБӨР, АРГА ХЭМЖЭЭГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ	2,107.00	3,666,834,800.00	1,457.00	3,210,850,000.00
31	3.1 Хөдөлмөрт бэлтгэх сургалт	633.00	65,590,000.00	285.00	9,890,400.00
311	Суурь ур чадварын сургалт	75.00	2,250,000.00	75.00	2,250,000.00
3111	Суурь ур чадварын сургалт зохион байгуулах	75.00	2,250,000.00	75.00	2,250,000.00
312	Танхимын болон үйлдвэрлэл дээрх мэргэжлийн сургалт	144.00	46,260,000.00	28.00	2,990,400.00
3121	Танхимын сургалт зохион байгуулах	50.00	12,000,000.00	28.00	2,990,400.00
3122	Үйлдвэрлэл дээрх сургалт зохион байгуулах	44.00	23,760,000.00	-	-
3123	Хоол унээны зардал	50.00	10,500,000.00	-	-
313	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт	200.00	5,100,000.00	182.00	4,650,000.00
3131	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах / жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгохоос өмнөх сургалт/	80.00	1,200,000.00	80.00	1,200,000.00
3132	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах / жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгосны дараах сургалт/	60.00	1,500,000.00	42.00	1,050,000.00
3133	Мал маллах болон малын ашиг шим боловсруулах сургалт зохион байгуулах	60.00	2,400,000.00	60.00	2,400,000.00
314	Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийн үйлчилгээний загвар төвд сургалт зохион байгуулах	195.00	7,800,000.00	-	-
3141	Сургалт, зөвлөгөө үйлчилгээг мэргэжлийн талуудтай хамтран зохион байгуулах	195.00	7,800,000.00	-	-
315	Өмэгтэйчүүдэд зориулсан богино хугацааны ур чадвар олгох болон гэрээс, зайнаас ажиллахыг дэмжих сургалт	19.00	4,180,000.00	-	-

3151	Мэргэжлийн болон цахим ур чадварыг богино хугацаанд эзэмшүүлэх хөдөлмөр эрхлэлтийн хосолсон сургалт	19.00	4,180,000.00	-	-
32	3.2 Аж ахуй эрхлэлтийг дэмжих санхүүгийн дэмжлэг	366.00	2,894,568,800.00	325.00	2,689,000,000.00
321	Иргэн, аж ахуйн нэгжид санхүүгийн дэмжлэг олгох	48.00	469,300,000.00	49.00	469,000,000.00
3211	Иргэнд санхүүгийн дэмжлэг олгох	48.00	469,300,000.00	49.00	469,000,000.00
322	Малчдыг малжуулах	268.00	2,096,068,800.00	244.00	1,952,000,000.00
3221	Малгүй болон цөөн малтай малчин өрхийг малжуулах санхүүгийн дэмжлэг олгох	260.00	2,080,000,000.00	244.00	1,952,000,000.00
3222	Гэрээт малчин өрхийн гишүүдийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийг нөхөн төлөх	4.00	5,068,800.00	-	-
3223	Гэрээт малчин өрхийг малжуулах санхүүгийн дэмжлэг олгох	2.00	10,000,000.00	-	-
3224	Гэрээт малчин өрхийн орон нутаг руу нүүхэд олгох нэг удаагийн санхүүгийн дэмжлэг	2.00	1,000,000.00	-	-
323	Шилдэг Старт-Ап залуучуудад санхүүгийн дэмжлэг олгох	2.00	18,000,000.00	1.00	18,000,000.00
3231	Шилдэг Старт-Ап залуу, залуучуудын багт санхүүгийн дэмжлэг олгох	1.00	10,000,000.00	1.00	10,000,000.00
3232	Старт-Ап залуучуудад гарааны бизнесийн дэмжлэг үзүүлэх /Сургалт, зөвлөгөө, ментор/	1.00	8,000,000.00	-	8,000,000.00
324	Ахмадын санхүүгийн дэмжлэг	30.00	240,000,000.00	31.00	240,000,000.00
3241	Санхүүгийн дэмжлэг олгох	30.00	240,000,000.00	31.00	240,000,000.00
325	Ажил олгогчийг дэмжих	6.00	46,800,000.00	-	-
3251	Ажил олгогчид урамшуулал олгох /6 сараас дээш хугацаагаар бүртгэлтэй ажилгүй иргэнийг ажлын байраар хангасан/	5.00	39,600,000.00	-	-
3252	Ажил олгогчид санхүүгийн дэмжлэг олгох /асрамжийн газраас гарсан, хорих ангиас суллагдсан	1.00	7,200,000.00	-	-

	иргэнийг ажлын байраар хангасан/				
326	Түрээсийн дэмжлэг үзүүлэх арга хэмжээ	10.00	22,000,000.00	-	10,000,000.00
3261	Түрээсийн төлбөрийн хөнгөлөлт үзүүлэх	10.00	12,000,000.00	-	-
3262	Борлуулалтын дэмжлэг үзүүлэх	-	10,000,000.00	-	10,000,000.00
327	Хүүхэд харах төвд түрээсийн болон бусад дэмжлэг үзүүлэх	2.00	2,400,000.00	-	-
3271	Хүүхэд харах төвд түрээсийн болон бусад дэмжлэг үзүүлэх	2.00	2,400,000.00	-	-
33	3.3 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр	142.00	215,676,000.00	66.00	201,204,000.00
332	Санхүүгийн дэмжлэг	117.00	201,612,000.00	65.00	200,004,000.00
3321	Иргэнд санхүүгийн дэмжлэг олгох /50 хувь эргэн төлөлттэй/	25.00	199,400,000.00	25.00	199,000,000.00
3325	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах /жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгохоос өмнөх сургалт/	56.00	952,000.00	22.00	374,000.00
3326	Аж ахуй эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах /жижиг зээл, санхүүгийн дэмжлэг олгохоос дараах сургалт/	36.00	1,260,000.00	18.00	630,000.00
333	Борлуулалтын болон ажлын байрыг түрээсийн төлбөрт дэмжлэг үзүүлэх	3.00	7,200,000.00	1.00	1,200,000.00
3331	Борлуулалтын дэмжлэг үзүүлэх	3.00	3,600,000.00	-	-
3332	Түрээсийн төлбөрийн хөнгөлөлт үзүүлэх	-	3,600,000.00	1.00	1,200,000.00
335	Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах	22.00	6,864,000.00	-	-
3351	Танхимын сургалт зохион байгуулах	22.00	6,864,000.00	-	-
34	3.4 Түр ажлын байрыг дэмжих арга хэмжээ	956.00	422,040,000.00	781.00	303,492,000.00

341	Мод тарих	150.00	60,000,000.00	128.00	46,480,000.00
342	Нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах	750.00	300,000,000.00	625.00	228,932,000.00
343	Ахмад мэргэжилтний зөвлөх үйлчилгээ	55.00	59,400,000.00	28.00	28,080,000.00
3431	Ахмад мэргэжилтний зөвлөх үйлчилгээ зохион байгуулах	55.00	59,400,000.00	28.00	28,080,000.00
344	Хүүхэд хамгаалагч үйлчилгээ	1.00	2,640,000.00	-	-
35	3.5 Засгийн газар, ХЭҮЗ-ийн шийдвэрээр тодорхойлогдсон хөтөлбөр, төсөл	10.00	68,960,000.00	-	7,263,600.00
351	Засгийн газраас болон ХЭҮЗ-ийн шийдвэрээр батлан хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, арга хэмжээ	10.00	68,960,000.00	-	7,263,600.00
3512	Ажил олоход хүндрэлтэй иргэнийг тогтмол ажлын байраар хангасан аж ахуйн нэгжид санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	-	50,000,000.00	-	-
3513	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллагын суралцагчдыг ажил олгогчид дагалдуулан суралцуулахад дэмжлэг үзүүлэх	10.00	3,960,000.00	-	-
3514	Хөдөлмөрийн харилцааны хөтөлбөр	-	10,000,000.00	-	7,263,600.00
3515	Эмэгтэйчүүдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн судалгаа нөлөөллийн ажил зохион байгуулах	-	5,000,000.00	-	-
4	ДӨРӨВ. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙГ ДЭМЖИХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	-	109,250,000.00	-	80,462,944.00
402	Хөдөлмөрийн тухай хуулийн /шинэчилсэн найруулга/ болон ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах	-	10,000,000.00	-	4,467,640.00
403	Хөдөлмөр эрхлэлтийн бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн сан үүсгэх, мэдээллийн системийг сайжруулах, шинэчлэх	-	5,000,000.00	-	880,000.00

404	Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллага, ажилтнуудын чадавх бэхжүүлэх сургалт, зөвлөгөөн зохион байгуулах	-	34,750,000.00	-	34,714,123.00
405	Хөдөлмөр эрхлэлтийг сурталчлах, олон нийтийг соён гэгээрүүлэх арга хэмжээ, хөдөлмөрийн яармаг, өдөрлөг зохион байгуулах, хууль тогтоомж, эрх зүйн актын уулзалт, хэлэлцүүлэг, зөвлөгөөн	-	35,000,000.00	-	33,984,000.00
406	Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаа, хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтэд дүн шинжилгээ, хяналт, үнэлгээ хийлгэх	-	15,000,000.00	-	6,417,181.00
408	Гарын авлага, маягт, хэвлэмэл материалын эх бэлтгэх, хэвлүүлэх	-	5,000,000.00	-	-
411	Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөл, аймаг, нийслэл, дүүргийн зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих	-	4,500,000.00	-	-
61	ЗУРГАА, ТӨВЛӨРҮҮЛЭЛТ	-	513,341,229.00	-	1,912,939,493.46
6110	Санхүүгийн дэмжлэгийн эргэн төлөлт - ХЭДСан	-	-	-	897,221,908.46
6120	ХБИ ажиллаагүй төлбөрийн орлого - ХЭДСан	-	33,000,000.00	-	40,480,000.00
6130	Санхүүжилтийн буцаалт - ХЭДСан	-	-	-	494,896,356.00
6150	Урьд оны үлдэгдэл - ХЭДСан	-	480,341,229.00	-	480,341,229.00
9	Эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-
91	Харилцахын эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	(0.00)
92	Кассын эцсийн үлдэгдэл	-	-	-	-

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв-аваагүй

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Тус төсөл хэрэгжих хугацаанд нийт 5 хөтөлбөрийн 28 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт 3. Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/мянган төгрөгөөр/						
№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан
1	Хөдөлмөр эрхлэлтийн	2024 он	2553	1776	21,625.50	11,501.00

	нийтлэг үйлчилгээ					
2	Хөдөлмөрт бэлтгэх хөтөлбөр	2024 он	633	285	65,590.00	9,890.40
3	ААЭ-ийг дэмжих хөтөлбөр	2024 он	366	325	2,894,568.80	2,689,000.00
4	ХБИ-ийн ХЭДХөтөлбөр	2024 он	142	66	215,676.00	201,204.00
5	Түр ажлын байрыг дэмжих арга хэмжээ	2024 он	956	781	422,040.00	303,492.00

Хэрэгжилт нь дутуу болон хангалтгүй байгаа төсөл хөтөлбөрийн шалтгаан нөхцөл байдлын талаар:

2024 онд 5 үйл ажиллагаа хэрэгжүүлсэн ба хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилт 86.9 хувьтай байна. Зарим арга хэмжээний санхүүжилтийг гэрээний үүргээ биелүүлээгүй, анхан шатны баримт материалыг дутуу бүрдүүлсэн, хөтөлбөрийн шалгуур үзүүлэлтийг хангаагүй аж ахуйн нэгж иргэнд олгоогүй болно.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дунд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийглэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Г.Нармандах гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Болдбаатар, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа нар тус тус хэрэгжүүлсэн

Аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газарт 2024 оны 01 дүгээр сарын 15-ны өдрийн 03 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт хөрөнгийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг бага гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн байдлын тайлангийн нийт зардлын 2,455.3 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 36.8 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт нь аймгийн ХЭДС-д хамаарахгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны хэрэгжилтийг программаар шалгахад тайлант хугацаанд оруулбал зохих 4 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Аймгийн Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн 2024 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

2015-2021 онд хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих чиглэлээр төсөл хөтөлбөрт хамрагдсан 391 иргэний 1,124.7 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг гэрээг хугацаандаа эргэн төлөгдөөгүй байна. Аймгийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газраас 309 иргэний 874.5 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлагыг барагдуулахаар шүүхэд материалыг хүргүүлж 82 иргэний 250.2 сая төгрөгийн авлагыг барагдуулахаар холбогдох байгууллагад хүргүүлээгүй байна.

Хугацаа хэтэрсэн авлагын дүн жилээс жилд өсөж байгаа шалтгаан нь тухайн авлага Монгол банкны зээлийн мэдээллийн санд бүртгэлгүйтэй холбоотой байна.
Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Мөнгөн дүн	Хувь

	1	250,229. 0		1	250,229. 0				
--	---	---------------	--	---	---------------	--	--	--	--

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР:

Х.БОЛДБААТАР

БОЛОВСРУУЛСАН:

АУДИТОР:

Г.НАРМАНДАХ

Огноо: 2025-02-12